

Vexpan Expertteam

vraag: 2016-008a

Aanleiding:

De Commissie Gemeenten signaleert onder de leden van de Vexpan maar ook daarbuiten steeds meer een roep om gratis parkeren. Veelal komt deze roep vanuit (verenigde) ondernemers.

Dit leidt tot de volgende vraag aan het expertteam: “kunt u een kort overzicht geven van de gehouden proeven en welke problemen daar speelden/spelen?”

Reactie:

Bijgevoegd Excel bestand bevat een overzicht van gemeenten waar de discussie rondom afschaffen van betaald parkeren speelt of heeft gespeeld. Het volgend is inzichtelijk gemaakt:

- plaats en aanleiding
- besluitvorming (datum, maatregel en eventuele herziening)
- inhoudelijk onderbouwing
- geraamde kosten en baten
- beoogd effect, monitoring en evaluatie, gerealiseerd effect
- conclusies
- link naar besluitvorming.

We hebben ons hierbij zoveel mogelijk gebaseerd op de besluitvorming door gemeenteraad en onderliggende stukken.

Conclusie:

De inventarisatie resulteert in de volgende drie conclusies:

1. De aanleiding voor afschaffen van betaald parkeren is doorgaans niet verkeerskundig. De aanleiding om parkeren te reguleren is niet verdwenen - het gaat om een politieke en/of economische aanleiding: leegloop in het centrumgebied en/of het slecht economisch functioneren van winkeliers.
2. Of de beoogde effecten van afschaffen betaald parkeren op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en economische vitaliteit van stadscentra worden bereikt hangt af van de wijze waarop die zijn geoperationaliseerd. Met andere woorden, welke criteria hanteert een gemeente voor de genoemde waarden (meer bezoekers, meer omzet detailhandel, minder leegstand etc.). Dit is doorgaans niet vastgelegd. Ook monitoring (0 en 1-meting) en evaluatie om een uitspraak te doen over de effectiviteit van de maatregel en om te kunnen bijsturen ontbreekt.
3. Het afschaffen van betaald parkeren heeft voor de meeste gemeenten grote financiële gevolgen. Dit betreft bijvoorbeeld kapitaalvernietiging (bijvoorbeeld parkeerautomaten), desintegratiekosten (medewerkers en contracten) en verlies van inkomsten uit betaald parkeren en kosten voor aanleg en handhaving van een blauwe zone. De vraag of er niet betere en efficiëntere (niet verkeerskundige) manieren zijn om een centrum meer aantrekkelijk te maken ontbreekt altijd.

Expertteam - 2016 - 8a
23 aug. 2016 - Inventarisatie gratis parkeren

Plaats	aanleiding	datum besluitvorming	resultaat besluitvorming	maatregel	onderbouwing	eventuele herziening besluit	Geraamde kosten	Geraamde baten	beoogd effect	monitoring en evaluatie	gerealiseerd effect	conclusies	Relevante links
Veenendaal	Centrumbezoek ging achteruit	29-okt-15	Instellen proef periode maatregel	Gratis parkeren zaterdag in drie gemeentelijke parkeergarages	n.v.t.	n.v.t.	€170.000,- (minder opbrengsten)	n.v.t.	Verbeteren regionale winkelfunctie	Planning is dat dit in November 2016 afgerond is aan de hand van reeds opgestelde evaluatiecriteria	Niet gevonden	Niet gevonden	http://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1474518/politiek-wil-langer-nadenken-over-gratis-parkeren-veenendaal.html
Oldambt	Wens voor groeiende omzet	10-nov-14	Instellen gratis parkeren	ingesteld in heel Winschoten. Ondernemers dragen bij aan verloren		n.v.t.	€300.000,- voor ondernemers + €100.000,- voor gemeente	n.v.t.	Groeiende winstomzet	Enquête ondernemers (maart 2015)	Subjectief: Toename omzet, meer ontspanener consumenten, toename lang parkeerders	Meer vertrouwen bij ondernemers en daadwerkelijk hogere omzet	Zie document: Rapportage parkeeronderzoek Winschoten maart 2015
Veendam	Aantrekkelijker maken centrum voor winkelend publiek	sep-11	Instellen gratis parkeren	Gratis parkeren in heel Veendam	Proef van juni 2010 - juni 2011		€6.000,- (plaatsen borden en markering)	n.v.t.	Meest aantrekkelijke parkeerplaatsen opnieuw beschikbaar winkelend publiek	Wel besloten tot evaluatie (zie raadsvoorstel) nog niet gepland	Niet gevonden	Niet gevonden	Zie document: Raadsvoorstel parkeren Veendam centrum
Dongeradeel	Toegankelijkheid centrum verbeteren en omzet verhogen	jun-13	Instellen nieuw parkeerbeleid	rondom het centrum, van 09.00 - 11.00 in het centrum, blauwe zone bij Jumbo	Rapportage Royal Haskoning (zie document)	n.v.t.	Ongeveer €160.000,- aan invoering, monitoring en evaluatie	n.v.t.	Minder auto's in binnenstad, leefbaarder centrum	Parkeermetingen en resultaten van de opbrengsten (datum)	Objectief: Kleine toename parkeerdruk centrum, sterke toename op randparkeerplaatsen	Maatregel blijkt positief te werken	Zie document: Evaluatie betaald parkeren
Nijkerk	Actualisatie parkeerbeleid	26-jun-14	Instellen parkeerbeleidsplan	Handhaven betaald parkeren	Rapportage Mobycon (zie document)	n.v.t.	€1.500,- voor evaluatieonderzoek	n.v.t.	Aantrekkelijkheid parkeren in centrum behouden en fietsgebruik stimuleren	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	Zie document: exb-2015-2281.pdf
Venray	Actualisatie parkeerbeleid	17-mei-16	Instellen proef periode	Gratis parkeren in Venray	Rapportage Empaction + 2 pilots in periode november 2015 - april 2016	n.v.t.	€1.602.000,-	€153.000,-	Onduidelijk wat doelen zijn	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	Zie document: Parkeerbeleid_Bijlage_C_De_schijf_van_vijf
Kerkrade	Maatregel gratis parkeren levert niet gewenste resultaat	9-dec-15	Instellen betaald parkeren	Betaald parkeren vanaf 2 april 2016	Proef met gratis parkeren + evaluatie uitgevoerd door Antea Groep	n.v.t.	€129.000,- (kosten die zijn beraamd omdat het gratis parkeren doorging tot 1 april 2016)	n.v.t.	Wederom inkomsten halen uit het parkeren	Uitsluitend evaluatie blauwe zone parkeren (november 2015)	dan in 2012; Subjectief: verschillende doelgroepen vinden Kerkrade aantrekkelijker met blauwe zone	Met de blauwe zone zijn er geen extra bezoekers gekomen en daarom loopt de gemeente enkel inkomsten mis	Zie document: rapportage parkeeronderzoek Kerkrade
Kampen	Actualisatie parkeerbeleid	26-nov-14	Instellen nieuw parkeerbeleid	Wijziging in vergunning en parkeerautomaten	n.v.t.	n.v.t.	€266.000,-	n.v.t.	Parkeren makkelijker maken	Niet gevonden	maatregel bleken de parkeerautomaten defect. Hier verder geen info over of de bezoekersaantallen hierdoor stegen.	Niet gevonden	Zie document: Raadsbesluit_Parkeerbeleid_2014
Rheden	Teruglopende omzet retailsector Velp	20-okt-15	Instellen nieuw parkeerbeleid	Gedeeltelijk afschaffen betaald parkeren en invoering blauwe zone	Rapportage Mobycon (september 2015)	n.v.t.	€73.864,- (blauwe zone)	n.v.t.	Meer klanten trekken	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	Zie document: 5170-R-E5 (DEF)
Sittard-Geleen	Parkeerbeleid moet bijdrage leveren aan bereikbaarheid, leefbaarheid en economische vitaliteit	8-jul-15	Instellen nieuw parkeerbeleid	Eerste twee uur gratis parkeren	Rapportage Empaction (april 2015) + pilot tariefsverlaging	n.v.t.	€425.000,- (revisie parkeerautomaten)	n.v.t.	Bezoekers die vaker en langer komen parkeren	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	Zie document: 06 Bijlage 3 Eindrapport Integrale aanpak parkeerdossier Sittard-Geleen
Lochem	Onbekend	2-jul-12	Instellen nieuw parkeerbeleid	Blauwe zone centrum Lochem	n.v.t.	Zone met parkeerverbod invoeren (17 augustus 2015)	n.v.t.	n.v.t.	Minder auto's in het centrum	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	Zie: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-25685.html

Expertteam - 2016 - 8a
23 aug. 2016 - Inventarisatie gratis parkeren

Valkenswaard	Herziening parkeerbeleid	28-mei-15	Instellen nieuw parkeerbeleid	vervangen door blauwe zone en gratis. Slechts twee terreinen blijven betaald.	Rapportage Spark Parkeren (april 2015)	n.v.t.	€7.000,- (parkeerautomaten)	€217.000,- minder (2015 t.o.v. 2014)	leefkwaliteit centrum; duurzaamheid en leefbaarheid hand in hand met bereikbaarheid	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	Zie document: Adviesrapport Gemeente Valkenswaard door Spark
Venlo (blerick)	Verbeteren parkeerketen om leegstand tegen te gaan	24-sep-14	Instellen nieuw parkeerbeleid	Afschaffen betaald parkeren in Blerick	Rapportage met bijbehorend advies is verworpen met het besluit	24-09-2014 def. afgeschaft	€70.000,- per jaar (inkomsten - handhaving en exploitatiekosten)	n.v.t.	Verminderen leegstand	Onderzoek ten behoeve van ontwikkeling van nieuw plein (oktober 2015)	Er is ook na de invoering een zekere restcapaciteit beschikbaar. Er is echter geen nulmeting beschikbaar.	Niet gevonden	Zie document: Parkeeronderzoek Empaction
Steenwijkerland	Heroverwegen parkeerbeleid om Steenwijk aantrekkelijker te maken	27-mei-14	Instellen nieuw parkeerbeleid	Instellen blauwe zone in centrum en gratis parkeren verder van centrum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Concurreren met omliggende gemeentes	Niet gevonden, wel gepland (http://www.burgerbelangenraalte.nl/steenwijk-schafte-2015-betaald-parkeren-af/)	Niet gevonden, wel gepland	Niet gevonden, wel gepland	http://www.destentor.nl/regio/steenwijkerland/steenwijk-schaft-betaald-parkeren-af-1.4380191
Zaanstad	Herziening parkeerbeleid	12-jul-16	Herziening parkeerbeleid	centrum Zuidelijk, uurtarief bezoekersvergunning, verhoging uurtarief en	Evaluatie voorgaand parkeerbeleid	n.v.t.	€99.416,-	n.v.t.	Wegnemen parkeerdruk en knelpunten + bijdragen stedelijke vernieuwing	Evaluatie van voorgaand beleid (april 2014) waardoor nu nieuwe beslissingen zijn gemaakt	Niet gevonden	Niet gevonden (te nieuw)	https://www.zaanstad.nl/mozard/!suite86.schermer0325?mPag=435&mVrg=777&mLok=1&mAlle=J
Haren	Herijking parkeerbeleid vanwege ontwikkelingen Raadhuisplein	3-dec-13	Handhaven huidig parkeerbeleid	betaald parkeren en gebruiksvriendelijker d.m.v. Dip & Go en aanpassen van	Rapportage Grontmij (mei 2015)	d.m.v. kentekensparkeren per januari 2015 (http://www.haren.nl)	€350.000,- (zoals bepaald in rapport parkeerbeleid 15 mei 2013)	n.v.t.	Langparkeerders op plekken buiten centrum; bezoekers beter terecht in centrum	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	http://www.haren.nl/raadsnet/raadsbericht-en-41063/item/2013-12-03-herijking-parkeerbeleid-centrum-haren-18953.html
Den Helder	Veel gemeentes zijn overgegaan tot gratis parkeren	23-jun-16	Motie aangenomen	college van B&W op om een onderzoek uit te laten voeren naar financiële effecten	Voorbeeld genomen aan andere gemeentes	n.v.t.	n.t.b.	n.t.b.	Meer klanten trekken	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	http://losdenhelder.nl/heel-den-helder-kantstraks-gratis-parkeren/
Oosterhout	Bijdrage leveren aan het programma Bruisende Binnenstad	23-mrt-16	Instellen nieuw parkeerbeleid	maken parkeren en parkeexploitatie kosten drukken (betaald parkeren wordt	Rapportage Goudappel Coffeng (22 januari 2016)	n.v.t.	€65.000,-	eenmalige opbrengsten van de invoering van de	duidelijkheid voor bezoekers; beeldvorming parkeerbeleid verbeteren;	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	http://ris.oosterhout.nl/meetings/22-mar-19-30?selected_topic_id=1714
Raalte	Levendig en bruisend centrum behouden d.m.v. effectief parkeerbeleid	23-feb-16	Instellen nieuw parkeerbeleid	Handhaven betaald parkeren en moderniseren van het systeem	Rapportage door ROV leden en centrumvisie werkgroep	n.v.t.	€198.000,-	n.v.t.	Prettiger en makkelijker parkeren	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	http://www.jouwregiocentraal.nl/salland-centraal/politiek/raalte-regio/geen-afschaffing-betaald-parkeren-in-raalte
Hellendoorn	Winkelhart laten ontwikkelen tot aantrekkelijk regionaal koopcentrum	2-feb-16	Aannemen raadsvoorstel Masterplan Centrum Nijverdal	parkeerbeleid d.m.v. pilot van vijf jaar met blauwe zone op straat en behoud betalen in	Werkgroep Parkeren (geen rapport te vinden)	n.v.t.		n.v.t.	Plannen geven alleen dervingskosten, geen kosten van instellen maatregel	In evenwicht brengen van vraag en aanbod naar parkeerplaatsen	Niet gevonden	Niet gevonden	http://www.rtvooost.nl/nieuws/default.aspx?nid=240164
Delfzijl	protesten tegen uitbreiding gebied betaald parkeren	2009-2010	Instellen gratis parkeren	Instellen gratis parkeren in hele centrum, 1 terrein gereguleerd (parkeerschijf)	Parkeeronderzoeken 2010, 2012	n.v.t.		n.v.t.	attractiviteit centrum in stand houden	parkeeronderzoeken 2010, 2012	parkeerdruk op acceptabel niveau	geen parkeerprobleem	http://www.delfzijl.nl/document.php?m=45&fileid=26361&f=054664c4c42553f2e7ad4478807c2cf7&attachment=0&c=50503
Almere	teruglopende omzet winkeliers Almere Buiten	24-apr-14	tariefsverlaging parkeergarages	van maximaal € 5,00 naar maximaal € 2,00 per dag vanaf 1 aug 2014	n.v.t.	n.v.t.	62500	n.v.t.	aantrekkelijk om langer te verblijven	Niet gevonden	Niet gevonden	Niet gevonden	https://almere.notubiz.nl/document/3382857/1/CV_Parkeertarief_Almere_Buiten
Beverwijk	discussie raadscaroussel 8 oktober 2015	30-jun-16	pilot gratis parkeren	parkeren op zaterdag en zondag gratis vanaf sept 2016 t/m feb 2017	diverse scenario's		150000	n.v.t.	niet benoemd	niet benoemd	nog niet gestart	nog niet gestart	http://www.beverwijk.nl/bestuur/vergaderingen_41570/item/vergadering-gemeenteraad_661.html

Expertteam - 2016 - 8a
23 aug. 2016 - Inventarisatie gratis parkeren

Hellendoorn	Masterplan Centrum Nijverdal	29-jun-16	afschaffen betaald parkeren	zone in het centrum van Nijverdal en aanpassen vergunninghouders	besluit Masterplan Centrum Nijverdak 2-2-16	n.v.t.	2016: 1 mil € en 2020 3 ton €	€ 36320 belijning	niet benoemd	niet benoemd	nog niet gestart	nog niet gestart	Raadcommissie-Grondgebied/2016/29-juni/19:30/Instellen-blauwe-zone-in-het-centrum-van-Nijverdal-en-aanpassen-vergunninghoudersgebied-in-de-Bloemenwijk/
													https://raad.hellendoorn.nl/vergaderingen/Raad/2016/02-februari/19:30:00
Cardigan (UK)	vernietiging van de 4 parkeermeters in het dorp	-	-	de parkeermeters waren vanwege de kosten meerdere weken buiten werking	-	-	-	-	omzet hoofdstraat gemiddeld +30%				https://www.good.is/articles/parking-meters-cardigan-wales
Almere	te hoge parkeerdruk straatparkeren	26-jun-05	parkeergarages eerste uur gratis, tarieven straat omhoog	parkeergarages eerste uur gratis, tarieven straat omhoog			€ 800,000 minder opbrengst in enkele maanden		vermindering parkeerdruk on-street				input Sjoerd - bron niet gevonden